

פרשת בלק

**כִּי מְרֹאֵשׁ צָרִים אֶרְאֶנּוּ, וּמִגְבָּעוֹת אֲשׁוּרָנוּ, הֵן עִם לְבָדָד יִשְׁכַּן זַבְגִּימִים לֹא יִתְחַשְׁבּוּ!
(כג, ט)**

"זַבְגִּימִים לֹא יִתְחַשְׁבּוּ" - סוד הקיום של העם היהודי!

הברכה הראשונה שאנו מברכים בתפילת העמידה היא: "ברוך אתה ה' מגן אברהם". וצריכים אנו לשאול בשל אלו מעשים זכה אברהם אבינו שהקב"ה היה לו למגן?

חז"ל מספרים לנו שאברהם אבינו נדרש להשתחוות לנמרוד הרשע, שאיים להשליך את אותו לאש. ואברהם אבינו היה מוכן להישרף, ובלבד שלא יתכחש לידיעתו שיש בורא לעולם. זהו המבחן הראשון של אברהם אבינו, והוא היה קשה עד שאפילו מלאכי השרת לא ידעו האם באמת אברהם יהיה מוכן למסור את נפשו בשביל אמונתו בה'.

וכך מביא המדרש רבה (פרשת לך-לך) על מה שנכתב בשיר השירים (ח ח'): "**אָחוֹת לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ**" - שאומרים מלאכי השרת לפני הרבש"ע: אחות לנו קטנה והיא אברהם אבינו. אך עדיין הוא לא גילה סמני בגרות שמראים שמאמין הוא בלב שלם. "**מִה נַעֲשֶׂה לְאַחֲתָנוּ בַּיּוֹם שִׁידוּבָר בָּהּ?**" - מה נעשה ביום שיידרש הוא להשליך את עצמו לאש ולהוכיח את אמונתו? האם הוא מספיק ראוי שיעשה לו נס? ועונה להם הקב"ה: "**אִם חוֹמָה הִיא נִבְנָה עָלֶיךָ טִיבַת כָּסֶף**" - אם הוא יוכיח שאמונתו היא כמו חומה שלא ניתן לעבור אותה, נעטוף אותו בכסף שהוא עמיד בפני חום האש, ונציל אותו. "**וְאִם דָּלֶת הִיא, נִצְוֹר עָלֶיךָ לֹחַ אֶרְזוּ!**" - ואם אמונתו היא כמו דלת, שפעם נסגרת ופעם נפתחת, נשים עליו לוח מעץ ארז שנשרף בקלות, מכיוון שלא ראוי הוא להינצל.

על זה עונה אברהם: "**אֲנִי חוֹמָה וְשָׂדִי כַּמְגֻדְלוֹת**" - אמונתי היא כמו חומה, ששום דבר לא יכול לשבור אותה. ומוכן אני להוכיח זאת! "**אֵד הֵייתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם**". אז אברהם אבינו קיבל חותמת, על כך שהוא עבר את הניסיון הראשון שלו. עמד הוא במבחן הראשון שבו הוא התייצב יחיד בצדו של בורא העולם. ולכן מאז נקרא אברהם אבינו: "אֲבָרָם הַעֲבָרִי" (בראשית יד יג'). שהיה עומד מן העבר האחד, וכל העולם כולו עמד מן העבר השני. ורק במצב הזה הקב"ה ברוך הוא היה מוכן לעשות לו נס, ולהיות "מגן אברהם".

חז"ל מלמדים אותנו שחייב האדם לומר: "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי, אברהם יצחק ויעקב"? (ילקוט שמעוני דברים ה'). כלומר, שאיפת האדם צריכה להיות שמעשיו יהיו כשל אבותיו, אברהם יצחק ויעקב. וכמו שאבותינו היו מוכנים לעמוד מול כל העולם, ולא להתחשב בדעותיהם המלומדות והמנומקות, צריכים אנו בכל מעשינו להכריז שיש בורא לעולם ו"אין עוד מלבדו" (דברים ד לה').

הייחוד של עם ישראל בתור העם שנבחר ע"י בורא העולם, זה להיות אור לגויים! ככתוב: "וְהָלַכְוּ גוֹיִם לְאוֹרְךָ וּמְלָכִים לְנֹגַהּ זַרְחָךָ" (ישעיהו ס ג'). צריכים אנו לא לרדוף אחר דעותיהם ומנהגיהם, אלה לעמוד בעוז על שמירת התורה והמצוות על פי רצונו של הקב"ה, ולהיות כמגדלור שכל מי שמסביבו הולך וניזון על פי אורו.

עלינו לדעת שהאשר המדומה שקיים להם ברודפם אחרי תאוות העולם הזה הוא כאין וכאפס לעומת התענוג הגדול השמור לצדיקים הן בעולם הזה על ידי חיים מלאי סיפוק ואושר, וכמובן למה שמעווד לנו לעולם הבא, ש"עין לא ראתה

פרשת בלק

אַלְקִים זִוְלָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לּוֹ" (ישעיה סד ג').

אף בלעם הרשע ידע זאת באומרו, שהזכות קיום של עם ישראל בעולם הזה היא בזכות כך ש"הן עם לְבַדָּד יִשְׁכְּן וּבְגִימִים לֹא יִתְחַשְׁבּוּ". **כשעם ישראל לא מסתכל בכל עת מאחורי הכתף לראות מה הגויים עושים אלה מתקדם על פי רצון ה', זוהי זכות הקיום שלנו!** והראייה היא מאבותינו "כי מֵרֵאשִׁי צְרִים אָרְאָנוּ, וּמִגְבְּעוֹת אֲשׁוּכְנוּ" מהאבות שהיו כצורים חזקים, ואמותינו שהיו כגבעות חזקות בדעותיהן. הם אלו ששמרו על עצמם מלהתערבב בין העמים ובדעותיהם ולכן אנחנו היום חזקים כמותם.

הסכנה היא גדולה בעיקר מפני שהקב"ה מזהיר: "ולא תלכו בַּחֲקֹת הַגּוֹי אֲשֶׁר אָנִי מְשַׁלַּח מִפְּנֵיכֶם. כִּי אֶת כָּל אֱלֹהֵי עֲשׂוֹ [הגויים] וְאֶקְּץ בָּם! [נמאסו עלי!] וְהֵייתֶם לִי קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אָנִי ה'". וְאַבְדַּל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לְהִיּוֹת לִי" (ויקרא כ'). אנחנו קדושים, מיוחדים ומובדלים מכל השאר. קיבלנו נשמה גדולה, שהיא כמנוע גדול שמאפשר לנו להתקרב אל הקב"ה ע"י המעשים שלנו בעולם. אך אם אנו לוקחים את המנוע העוצמתי שקיבלנו, ומשתמשים בו על מנת לחקות את דרכי הגויים אנו יכולים ומצליחים להיות אף יותר גרועים מהם!

על כך כבר נתבשר אברהם שאמר לו הקב"ה שיהיה זרעו כ"עֵפֶר הָאָרֶץ" (בראשית יג'), וגם כ"כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם" (בראשית כו'). ומדייקת הגמרא (מגילה טז.): בשל מה נאמר גם כעפר הארץ וגם ככוכבי השמיים? אלה "כשהן יורדין, יורדין עד עפר. וכשהן עולין, עולין עד לכוכבים". אם נסתכל בכל עת אל הגויים, נראה כמותם ונחקה את מעשיהם, נוכל למרות הפוטנציאל הגדול שקיבלנו לרדת ממש עד העפר. בכוחנו כיהודים להתמקד בתורתנו הקדושה, להיות מובדלים לטובה ולעשות קידוש ה' בעולם, וע"י כך להידמות לכוכבים שבשמיים.

מקור: hayom.org.il